

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Efterretninger

om

Nalborg Kathedralskole

i Skoleaaret

1842—1845.

Udgivne

af

Skolens Rektor.

Nalborg.

Trykt i Stiftsbogtrykkeriet.

1843.

Den aarlige offentlige Examen holdtes, efter Anmeldelsen i forrige Aars Skoleestretninger, i Slutningen af August og i Begyndelsen af September med 67 Disciple, som vare fordelede i 5 Afdelinger, hvorfaf de 2 alene tilhørte 2den Classe, hvis Discipeltal var saa stort, at en Deling af Klassen var anseet nødvendig for Undervisningens Fremme. Af disse 67 Disciple blev Louis Cohen, en Kjøbmands Son her af Byen, som ansaaes moden til Opflyttelse i anden Classe, ubenget borttrykket efter en heftig Sygdom ved Døden i de sidste Examens Dage. Til Universitetet dimitteredes 6 haabesulde Yinglinge. I 4de Classe blev 7 tilbage og 10 optoges af 3die Classe. I 3die blev 7 tilbage og 6 opflyttedes af 2den Classe. I 2den forblev 16, hvortil kom 5 fra 1ste. I 1ste forblev 9.

Bed Examens Ende vare altsaa af 67 kun 60 tilbage I Skolen optoges 14 nye Anmeldte, hvorved det hele Discipelantal blev 74, som dog i Aaretss Læb formindskedes ved Trendes Udmeldelse, hvis Bestrebelser for at vinde Fasihed i de gamle og nyere Sprog vare og bleve uheldige. Disse 3, N. L. Hoyer af 4de Kl., C. C. Bang af 2den og Mf. Bøggild af 1ste Kl., anbragtes af deres Forældre paa en hensigtsmæssigere Maade, og fik en Bestemmelse, der passede sig bedre for deres Evner og Tilbvielighed.

De specielle Karakterer,

som tildeeltes de fra Aalborg Kathedralskole i Maaret 1842 dimitterede Kandidater ved Examen Artium, vare følgende:

Navne.	Udarb. i Mo- dersm.	Latin.	Latinisk Stil.	Græst.	Hebr.	Reli- gion.	Geogra- phi.	Historie.	Arith- metik.	Geo- metri.	Zybst.	Franst.	Hoved- Karak- teer.
Brasch.	Laud.	Laud.	Laud.	Laud.	L. pc.	Laud.	L. pc.	L. pc.	Laud.	Land.	Laud.	Laud.	Laud.
Cortsen.	Laud.	H. ill.	H. ill.	H. ill.	Laud.	H. ill.	Laud.	Laud.	Laud.	Laud.	Laud.	Laud.	Laud.
Trojel.	Laud.	H. ill.	N. cont.	H. ill.	H. ill.	H. ill.	Laud.	Laud.	Laud.	L. pc.	Laud.	Laud.	H. ill.
Møller.	Laud.	L. pc.	H. ill.	L. pc.	Laud.	H. ill.	L. pc.	L. pc.	L. pc.	Laud.	L. pc.	L. pc.	Laud.
Gjerloff.	Laud.	Laud.	H. ill.	L. pc.	Laud.	H. ill.	L. pc.	L. pc.	L. pc.	Laud.	Laud.	L. pc.	Laud.
Schmidt.	Laud.	Laud.	Laud.	H. ill.	Laud.	H. ill.	Laud.	Laud.	Laud.	Laud.	Laud.	L. pc	Laud.

I samme Maaned underkastede sig de i Efteraaret 1841 her fra Skolen dimitterede 4 Kandidater den sidste Halvdeel af anden Examen, hvorved tilkjendtes Koefoed Udmærkelse, Hagerup bedste Karakteer og Fabricius og Nybsahm næstbedste.

Af de i dette Skoleaar optagne 14 nye Disciple ere
følgende 2 anviste Plads i anden Klasse:

1. Wilhelm Winde, Faderen Eier af Burholst i Vensyssel.
2. Hans Jakob Julius Mygind, Faderen Toldbe-
tjent i Ningkjabing.

De øvrige 12 fil alle Plads efter deres forskellige Fremgang
i første Klasse, saa at 3 anvises Plads paa øverste Partie,
og Resten blandt de første Begyndere; nemlig:

3. Johan Ludvig Wittenborg, Fad. Lieutenant og Pro-
viantsforvalter i Kristiansted paa St. Croix.
4. Franz Lorenz Bøggild, Fad. Cand. pharm., har
en Landeiendom i Dronninglund Sogn i Vensyssel.
5. Niels Lauritz Mørch, Fad. har en Landeiendom i
Hals Sogn.
6. Arnold Emil Meyer, Fad. Forpagter af Børg-
lumkloster.
7. Conrad Nehders Færæ, Fad. Eier af Hals Lade-
gaard.
8. Niels Julius Strandgaard, Fad. Toldinspector
i Gbeltoft.
9. Lauritz Wilhelm Nyegaard, Fad. Assistent hos
Toldinspektoren i Aalborg.
10. Peder Weile, Fad. Kjøbmand i Aalborg.
11. Hans Christian Nyholm, Fad. Proprietair til
Baggesvogn.
12. Karl Julius Thorbrøgger, Fad. Justitsr. Told-
kasserer i Aalborg.
13. Jver Markus Kjerulff, Fad. Godsforvalter.
14. Ernst Bogislaus Wessenberg, Fad. Amtstuefuld-
mægtig i Aalborg.

Bed disses Optagelse bleve de to nederste Klasser saa
talrige, at Man ei alene nødtes til atter i indeværende Mar-

at dele anden Klasse i 2 Afdelinger, ligesom ifjor, men ogsaa at tage i Overveielse, hvorledes der kunde sørges for den næderste Klasses Tærv paa den mest passende Maade efter Omstændighederne. Erfaring havde allerede i nogle Åar viist i denne Klasse, hvor Disciplene vare af forskellig Fremgang, og Nogle vare aldeles Begyndere i Latin, medens Andre havde nydt et heelt Åars Underviisning, at det ene Parti maatte sinke det andets Fremgang; ligesom Man ogsaa fandt ved sidste Åars Gramen (da Antallet dog kun var 15) i Ungdommens usædvanlig ringe Fremgang i Latin, en paafaldende Stadfæstelse paa Lærerens Ytring i forrige Åars Skoleesterrettinger (S. 11 og 13), at han ansaae det ham tildeelte Timetal for utilstrækkeligt til at lægge en fast Grund hos Lærlingen. Paa den anden Side kunde det eiheller med Føie indrømmes, at Underviisningen i Latin i denne Klasse, under een Lærer, skulde tillægges det dobbelte Antal Timer som Læreren ansaae nødvendige, hvis han skulde opfylde de almindeligste Fordringer saaledes, at han kunde tilfredsstille sig Selv og Andre; thi det vilde aldeles stride mod det Hensyn, der burde tages baade paa Begyndernes Tærv, naar de ikke skulle sloves og tage Lysten, og tillige paa Forholdet til den Tid, den øvrige Skoleunderviisning kunde gjøre billig Fordring paa. Man fandt det derfor rigtigt at dele første Klasse i 2 Hold, alene i Latin, og da denne Foranstaltung vilde medføre flere Forandringer og Omsætninger af Lærernes Timer o.m.v. indstillede Man Sagen til den egl. Universitets og Skoledirection, som bevilgede:

1. At første Klasse deles i de latinske Timer i tvende omrent lige store Hold, som undervises af 2 forskellige Lærere, saaledes at Kandidat Terminus underviser de Eldre, eller **proiectiores**, og Kandidat Claudi paa samme

Tid de Yngre, eller Begynderne, hver for sig i 10 Timer ugentlig.

2. At Overlærer Colding, istedetfor fremdeles at være bunden til det trættende Arbeide med Elementarundervisningen i første Kлasse, som han i saa mange Aar har haft, nu efter sin Alder nyder den Lettelse at gaae over til Undervisningen i Latin i anden Kлasses overste Afdeling, uden Foregelse derved af hans Læsetimer, der vedblive at være, som hidtil, i alt 21 Timer ugentlig.
3. At Rand. Termini overtager Undervisningen i Latin i anden Kлasses nederste Afdeling paa samme Tid, som Overlæreren læser i Kлassens overste Afdeling, men afgiver til Rand. Claudi Undervisningen i Religion og Dansk i første Klasse 6 Timer ugentlig.
4. At Termini's og Claudi's øvrige Læsetimer blive de samme som hidtil, kun at Termini nu ved denne Forandring erholder 31 Timer og Claudi 29 Timer ugentlig, hvorfor de modtage den sædvanlige Betaling som Timelærere.
5. At Lokalet i næstøverste Læsesal i 3 Timer ugentlig benyttes paa een Tid, baade af tredie Klasse og første Kлasses overste Afdeling, dog saaledes, at der ved at ophænge et Seildugs malet Teppe, der kan op- og nedrulles, kan forebygges, at denne Forening i samme Læseværelse skal blive forstyrrende for Undervisningen.

Ved denne Foranstaltung, som begyndte sidste Nytaar, vandtes, at første Kлasses Disciple, hvor Tiden sjeldent tillod, at de foresatte latiniske Grammatiks og Tydnings Lektier bleve examinerede, for flere Portioner vare opsamlede til at gjøre Regnslab for paa eengang, nu hensigtsmæssigen kunde blive skilte daglig ved deres foresatte Pensum, ligesom og at fornynet Lyft er valt hos Disciplene, og de nye Lærere synes baade

med Iver og Held at stræbe efter ved Grundighed og stræng Neiagtighed at træde i deres dygtige Førgåengers og Lærers Fodspor. At anden Klasses øverste Disciple, Aspiranterne til Opflyttelse i tredie Klasse, ogsaa maae have vundet ikke lidet ved at nyde Overlærerens Veiledning, kan ingenlunde være underkastet Twivl; ligesom og det unegteligen maa være behageligere og lettere at undervise 10 temmelig modne Dreng, end at trættes ved at meddele og indpriske 20 deels raa Begyndere, deels ved privat Underviisning stundom forkvallede Elever, Sprogets første Elementer. Ved denne Forandring vandt man og let Leilighed til at indføre Madvigs latinske Sproglære blandt nederste Afdeling, og saaledes uden Vanskelighed efterhaanden at forsicte Underviisningen efter samme i de paafølgende Åar. I Timetallet flete aldeles ingen Forøgelse for nogen af de øvrige Lærere, undtagen for Timelærerne Termini og Claudi. Derimod kan man ei nægte, at Lokalet ei er det ønskeligste, og det var langt behageligere at kunne undgaae den Sammenblanding af 2 Klasser i eet Værelse, men da dette for Siden er kun 3 Timer ugentlig, har Man hellere troet at burde træffe dette Arrangement, end foreslaae Anvendelsen af et Par Stuer i nederste Etage af Skolebygningen, hvorved Lærernes Huuslejlighed vilde side en ubehagelig Indskrænkning.

Disciplene have siden Nytaar været ordnede i 6 Afdelinger saaledes:

Hierde Klasse.

1. E. T. Gregersen.
2. J. P. Christensen.
3. S. y M. Schwarz.
4. G. v. Spreckelsen.
5. F. Hvass.
6. L. S. F. Wilhelmsen.
7. J. N. Stockholm.
8. P. B. Christensen:
9. P. Nielsen.
10. H. P. Theilmann.
11. P. C. Olesen.
12. S. C. Spærk.
13. J. N. L. Schjørring.

14. T. H. N. Soderberg. 15. W. T. Lorenzen. 16. H. J. Blütfeld.

Tredie Klasse.

1. J. L. Jensen.
2. N. F. Hansen.
3. H. v. Spreckelsen.
4. H. C. Winde.
5. W. C. Jessem.
6. N. M. Gjern.
7. H. R. Gregersen.
8. F. J. Møller.
9. J. Kierulff.
10. M. C. F. Gladt.
11. P. P. Wanning.
12. T. W. Boesen.
13. J. B. Gjern.

Anden Klasse A.

1. J. H. Møller.
2. H. P. Malmstrøm.
3. C. G. Brorson.
4. J. A. Herskind.
5. M. Herskind.
6. N. W. Ferslew.
7. F. Moltke.
8. N. Koefoed.
9. F. J. Kolding.
10. C. Stockholm.
11. C. T. Lange.

Anden Klasse B.

1. S. Strandgaard.
2. C. Kurzhalz.
3. F. Satterup.
4. N. H. Wulff.
5. D. Bøggild.
6. F. Cohen.
7. C. Wanning.
8. N. Christensen.
9. E. Thorbrøgger.
10. W. Winde.
11. H. G. J. Mygind.

Første Klasse A.

1. C. M. Kratup.
2. D. N. Hilligse.
3. J. Dahl.
4. J. F. Wulff.
5. F. B. Lange.
6. J. L. Wittrogh.
7. F. L. Bøggild.
8. N. L. Mørch.

Første Klasse B.

1. N. C. Meyer.
2. C. N. Færø.
3. N. Jul. Strandgaard.
4. L. W. Nygaard.
5. C. F. W. Ackermann.
6. L. F. Schulz.
7. T. Borregaard.
8. P. Weile.
9. H. C. Nyholm.
10. C. Thorbrøgger.
11. J. M. Kierulff.
12. C. B. Wesenberg.

I Lærerpersonalet er i Året's Læb ingen Forandring. Den nye Lektionstabell, hvor der i det hele findes fra den forrige kun saadanne Alsvigelser, som ere en Følge af første Klasses senere Deling, følger herhos:

Lektionstabell

for Aalborg Kathedralskole, approberet 21 Januar 1843.

	Mandag.	Tirsdag.	Onsdag.	Torsdag.	Freitag.	Lördag.
8—9.	IV. Græsl. III. Latin. II. A. Latin. B. Latin. I. Religion.	IV. Latin. III. Latin. II. A. Latin. B. Latin. I. Dansk.	IV. Græsl. III. Latin. II. A. Latin. B. Latin. I. Religion.	IV. Latin. III. Latin. II. A. Latin. B. Latin. I. Dansk.	IV. Græsl. III. Latin. II. A. Latin. B. Latin. I. Religion.	IV. Latin. III. Latin. II. A. Latin. B. Latin. I. Dansk.
9—10.	IV. Overs. af Lat. III. Historie. II. A. Historie. B. Græsl. I. A. Latin. B. Latin.	IV. Latin. III. Græsl. II. Tydsl. I. A. Latin. B. Latin.	IV. Latin. III. Historie. II. A. Historie. B. Græsl. I. A. Latin. B. Latin.	IV. Latin. III. Græsl. II. Tydsl. I. A. Latin. B. Latin.	IV. Latin. III. Historie. II. A. Historie. B. Græsl. I. A. Latin. B. Latin.	IV. Lat. Syntax. III. Græsl. II. Geometrie. I. A. Latin. B. Latin.
10—11.	IV. Dansk. III. Religion. II. A. Græsl. B. Historie. I. Fransl.	IV. Græsl. III. Geographie. II. A. Fransl. B. Geographie. I. Tydsl.	IV. Hebraisl. III. Religion. II. A. Græsl. B. Historie. I. Negning.	VI. Græsl. III. Geographie. II. A. Fransl. B. Geographie. I. Negning.	IV. Hebraisl. III. Religion. II. A. Græsl. B. Historie. I. Negning.	IV. Geographie. III. rom. Oldsager. II. A. Græsl. B. Geogr. I. Tydsl.

11—12.	IV. Tydſt. III. Hebraift. II og I. Gymnaſtit.	IV. og III. Gymn. II. Geographie. I. Calligraphie.	IV. Geometri. III. Hebraift. II.A. Geographie, B. Fransſt. I. Calligraphie.	IV. Geometri. III. Fransſt. II. og I. Gymn.	IV. og III. Gymn. II.A. Arithmetik. B. Arithmetik. I. Calligraphie.	IV. Geometrie. III. Fransſt. II.A. Geographie. B. Fransſt. I. Calligraphie.
2—3.	IV. Arithmetik. III. Lat. Stil. II. A. Lat. Stil. B. Lat. Stil. I. Historie.	IV. Arithmetik. III. Calligraphie. II. A. Lat. Gram. B. Lat. Gram. I. Geographie.	IV. Fransſt. III. Græſk. II. A. Lat. Stil. B. Lat. Stil. I. Historie.	IV. Fransſt. III. Lat. Gram. II. A. Lat. Gram. B. Lat. Gram. I. Geographie.	IV. N. Test. og Gr. III. Latin Stil. II. A. Latin Stil. B. Latin Stil. I. Historie.	IV. Fransſt. III. Lat. Gr. II. A. Lat. Gr. B. Lat. Gr. I. Geogr.
3—4.	IV. Historie. III. Latin Stil. II. Calligraphi. I. A. Latin. B. Latin.	IV. Religion. III. Arithmetik. II. Calligr. I. A. Latin. B. Latin.	IV. Historie. III. Geometrie. II. Calligraphi. I. A. Latin. B. Latin.	IV. Religion. III. Arithmetik. II. Religion. I. Fransſt.	IV. Historie. III. Overs. af Lat. II. Calligraphie. I. A. Latin. B. Latin.	IV. Religion. III. Geometrie. II. Religion. I. Sang.
4—5.	IV. Lat. Stil. III. Dansk Stil. II. Sang.	IV. Geographie. III. Tydſt. II. Dansk. I. Sang.	IV. Tydſt. III. Dansk. II. Dansk.	IV. Lat. Stil. III. Religion. II. Sang.	III. Tydſt. II. Religion. I. Sang.	IV. } Sang. III. } Sang. II. A. Arithmetik.

I indeværende Skoleaar ere følgende Vensa læste:

Latin; første Klassens Disciple, som vare samlede det første Fjerdinaar indtil Nytaar, vare da deelte i 2 Afsdelinger under Overlærer Goldings Veiledning. Det nederste Parti, som enten vare Begyndere, eller betragtedes som saadanne, læste i dette Tidssrum netop at declinere efter alle Declinationer, samt Neglerne for Ordenes Kjen efter Bemærkelsen, og Begyndelsen af Bestemmelsen af Kjønnet efter Endelsen, efter Badens Grammatik. Det øverste Parti gjen-nemlæste i samme Tid hele Badens Formlære med Undtagelse af de Afsnit, Læreren stedse har anset for overflodige ved Elementarunderviisningen, navnlig Meget af det Afsnit om Metstrivningen, om Distinctionstegnene, om Talens Dele; det hele Stykke om Genitiv Dannelse i 3die Declination, om Temporum Formation, om de afvigende Præterita og Supina, om Adverbia, Conjunctionerne og Interjectionerne. Af det Tilbageblevne, eller Formlæren i strængere Forstand, stod endvidere verba anomala og defectiva tilbage, som ikke endnu vare læste, men dog Disciplene nogenslunde bekjendte fra den mundtlige Underviisning. I Gedikes Lærebog er deels ifjor, deels i Åar tydet det 5te Afsnit af mythologisk Indhold; i det 4de eller naturhistoriske Afsnit var læst ifjor fra Nr. 22 til 50, og nu nylig fra Nr. 3 til 10. Tørvigt er Lærerens Methode bekjendt fra tidligere Meddeleser. Disciplene declinerede og conjugerede flittigen paa deres Tabler, skrewe Gloser og læste dem udenad, oversatte lette Stykker af Ellendts Lærebog osv.

Bed Klassens Deling fra Nytaar af, overdroges det Candidat Claudi at fortsætte Underviisningen for nederste Parti. Da man ansaae det for hensigtsmæssigt ved denne Anledning at indføre Madvigs Sproglære, og de sidst indkomne Disciple havde, som nylig ommeldt, allerede læst Decli-

nationerne og en stor Deel af Kjønsreglerne efter Badens Grammatik, var det nødvendigt for i Aar at lade dem tilendebringe efter samme disse Negler. Declinationerne derimod indøvede Læreren efter Madvig, som Disciplene med Lethed nemmede; ligesom han og efter samme Bog fortsatte den grammatiske Undervisning. De vigtigste Dele af Formlæren læstes og repeteredes. I Borgens Læsebog læstes fra Be- gyndelsen ind i 3die Cursus, og de forudstilkede Gloser læstes udenad, ligesom ogsaa de i det daglige Pensum forekommende. I øverste Afdeling af Klæssen trædte Kandidat Termin i Overlærerens Sted og fortsatte den latinske Undervisning. Siden Nytaar har han gjennemgaaet den første halve Deel af Gedikes Læsebog og nogle Kapitler af Cornelius. Af Badens Grammatik er Formlæren læst, og af Syntaxis er gjennemgaaet efter Madvig 4 Kapitler, hvorved Trojels Exempler ere brugte gjensides, baade mundtligt og skriftligt.

I Anden Klasse A var Kand. Termin Lærer i Latin til Nytaar, og havde i den Tid gjennemgaaet af Cornelius fra Pelopidas til Enden og af Cæsars galliske Krig i første Bog 30 Kapitler. Af Grammatiken var lært og for det meste indøvet under Tydningen Formlæren efter Baden, indtil de uregelmæssige Verber, og af Syntaxis § 148—154. Til Øvelse i Stil oversattes af Ingerslevs Materialier fra Side 31 til 39. Fra Nytaar overtog Overlæreren denne Undervisning og har tilendebragt Læsningen af den første Bog af Cæsars galliske Krig, samt gjennemgaaet Terentius Heautontimorumenos. Fremdeles repeteredes Cornel. fra Be- gyndelsen til Enden, og de 3 første Bøger af Cæsar, hvoraf den første halve Deel af Cornel., og anden og tredie Bog af Cæsar, som vare læste fortige Aar, ville ogsaa være repeterede endnu inden Examens.

Disse Forfattere cre blevne oversatte saa tro, som muligt,

dog uden at gjøre Vold paa Dansken. Analytiske Øvelser i enhver passende Retning blevne drevne, saavidt Tiden strakte til, men Noget af Timen maatte og anvendes til at meddele og forde Regnskab for de Notitser af Historien, Geographien og Oldsagerne, som syntes aldeles uundværlige, naar Disciplen skulde kunne sette sig ind i det Ærste og blive nogenlunde varm dersor. Kun i Terenz blev der tydet for, og ved denne Leilighed søgtes, saa godt det vilde gaae, at give Disciplene et visstnok kun løseligt Begreb om det jambiske Vers, og det rhythmiske Fald, som Romerne kunde finde deri. Efter Baden har Klassen læst den latinske Formlære og Syntaxen til § 164. Maaskee vil Man finde, at det her er gaaet for langsomt, men Læreren ansaae det rigtigst, at give faa Regler for, som man hver Gang kunde noie gjennempille (*salva venia*) og indøve. Ugentlig er hjemme udarbeidet to Smaastile efter Ingerslevs Materialsamling, men dette Stof fandt Læreren dog vel svært for den der ei endnu kjender Noget til Cicero og Livius. Til de twende mundtlige Stileøvelser toges Stofset af Hjorts Børneven, men især af Herslevs større Biobelhistorie, der paa mange Steder ikke falder vanskelig at oversætte paa taalelig Latin. Ingen Discipel maa optegne Noget i Timen, men de tilholdes at nedskrive det gjennemgaaede Stykke hjemme, for næste Dag at kunne aflevere det til Læreren, som derpaa gjennemsaae og bedømte det.

I Anden Klasse B, hvor Kandidat Claudi som Lærer i Latin ved Olytaar afsløstes af Rand. Termin, er i dette Skoleaar læst det Samme som af Overlærer Colding i Afdelingen A; nemlig, af Cornelius den sidste Halvdeel, af Cesars gall. Krig første Bog, samt Terenz's Selvplægger; fremdeles Badens lat. Grammatik og Syntaxis. Stile ere 2 Gange ugentlig udarbeidede efter Ingerslevs Materialier og samme Methode, som forrige Åar.

I tredie Klasse har Adjunct Hansen med hele Klassen læst af Ciceros Breve, Blochs Udgave fra S. 63—241, og repeteret med det ældre Parti Resten af denne Brevsamling, som var læst ifjor. Af Virgils Geniide er læst af hele Klassen 1ste og 2den Bog, og af de øverste repeteret forrige Åars Læsning 4de og 6te Bog. Ugentlig lod han Disciplene skrive en Oversættelse af et ubekjendt Stykke i en let latinisk Autor. I latinisk Grammatik er af Adjunkt Johnsen læst med hele Klassen af Madvigs Sproglære første Absnit og andet, indtil tredie Kapitel; Etymologien derimod efter Badens Grammatik. Til Stileøvelser vedblev samme Lærer hele Året igjennem at anvende, som sædvanligt, 3 Timer ugentlig, hvorfaf den ene Time i Almindelighed bruges til extemporal Stil.

I fjerde Klasse læste Dektor med de til Universitetet bestemte Kandidater af Cicero de oratore fra 19de Kapitel i anden Bog og Bogen ud, samt af Virgils Geniide 1ste, 2den og 4de Bog. Adj. Johnsen læste med hele Klassen af Cicero de oratore første Bog og af anden Bog de 19 første Kapitler, samt de 4 catinariiske Taler og Talen pro Roseio Amerino. Overlærer Colding læste 3die og 4de Bog af Horaz's Oder samt Ars poetica. Methoden den samme, som tilforn anført; dog blev der maaske anvendt nogle flere Minuter paa at indøve Metrikens Regler, samt paa at sammenligne poetiske Talemaader og Constructioner med prosaiske. I Livius er i Åar læst omtrent 2 Bøger, nemlig fra 32te Kapitel i 26de Bog til 25de Kap. i 28de Bog. Med Dimittenderne repeteredes Horaz's Epistler og af Livius fra 24de Kap. i 22de Bog til 26de Bogs 32te Kap. I Livius læste Disciplene som sædvanligt deres Pensum paa egen Haand, men de forskellige Oplysninger, som de ikke selv kunde tilveiebringe, erholdt de ved Graminationen, saaledes at

de kunde notere det Væsentligste i deres Læsebog, eller Excerptbog, hvad man vil kalde den. Reichards Atlas var daglig ved Haanden og de flinkere Disciple studrede med ualmindelig Interesse Begivenhedernes Skueplads. De egentlige skriftlige Arbeider, Oversættelser af Latin, den saakaldte Ugestil og Extemporalstilen ere stadigen blevne udførte, og hvis i Sommersemestret et enkelt Arbeide drev over, blev det Forsomte søgt indhentet ved at give det næste Arbeide større Omfang. Madvig's Syntaxis blev heelt gjennemgaaet, ligesom og Disciplene blevе bekjendte med hans Prosodi og Metrik.

Græsk. Under Klasses nederste Afdeling læste af Adj. Johnsen Declinationerne og Konjugationerne tilligemed de vigtigste Anmærkninger til disse efter Langes Grammatik, hvorved tillige jernsides Exemplerne i Blochs Læsebog blev gjennemgaaede. Med den øverste Afdeling i samme Klasse læste han i Blochs Læsebog fra S. 77 til S. 117, og i Langes græske Grammatik den etymologiske Deel med Uddelelse af det Episke og mere detaillerede Anmærkninger.

I tredie Klasse læste samme Lærer de i Missens Chrestomathie optagne Stykker af Xenophons Hellenika, Polybius og Lucian, samt de første 300 Vers af Homers Iliade. Desuden blev hele Langes Grammatik gjennemgaaet indtil Syntaxis.

I fjerde Klasse gjennemgik samme Lærer 13de, 14de og 15de Bog af Homers Iliade; af Xenophons sokratiske Mærkværdigheder 3de og 4de Bog, og af Plato, Apologia Socrates og Criton. Fremdeles, saavidt Tiden tillod, Langes Grammatik og især Syntaxis. Ihenseende til Methoden henviser Læreren til tidligere indleverede Beretninger. Med de til Universitetet i År bestemte unge Mennesker læste Melior af Homers Iliade 10de, 11te og 12te Bog, og af Plutarch's Lernetsbeskrivelser Gamil og Cæsar.

Tørrigt blev saavel ved den latinske, som græske Læsning af vedkommende Lære hentet den fornødne Hjælp og de nødvendige Oplysninger i passende Korthed fra Archæologie, Mythologie og andre understøttende Kundskabsfag. En Time ugentlig læste Oversætteren i tredie Klasse over de romerske Oldsager efter Meyers Lærebog, og forklarede saaledes i Aar Uffsnittet fra de offentlige Lege S. 345 indtil Bogens Slutning. Ethvert Pensum blev gjennemgaaet examinando, og Gjenstandene deels gjorte beskuelige ved Afridsning paa Tavlen, deels ogsaa ved Forevisninger af Kærchner's Haandtegninger og Kobberne i det af Kaiser udgivne Herculaneum u. Pompeji.

Hebraisk. I Tredie Klasses nederste Afdeling blev under Mektors Veiledning gjennemgaaet Lindbergs mindre Grammatik og det læste anvendt paa de 2 første Kapitler af Genesis. Med den øverste Afdeling gjennemgik Mektor af samme Forfatters større Sproglære de vigtigste Uffsnit og Hovedregler, og fil af Genesis læst og repeteret de første 20 Kapitler. — I fjerde Klasse brugte Adj. Kemp ligeledes Lindbergs større Grammatik og læste alle de beslæde Kapitler af Genesis. Fire af Dimittenderne have desuden under Lærerens Veiledning læst de første 16 af Davids Psalmer og en Afhandling om den hebraiske Accentuation.

Dansk. I Første Klasse benyttedes Nissens Grammatik under Kand. Claudi, hvorf læstes kun det almindelige af Formlaeren, som indøvedes ved Analyseren. Som Lærebog brugtes Hjorts Borneven, og af Trydes Samling af Digte og Niim blev endel lært udenad. En Time ugentlig anvendtes til orthographiske Øvelser. I anden Klasse brugte Kand. Termin Hjorts Borneven, ligeledes til Indenadslæsning, og til at lære udenad Digte af Holsts poetiske Lærebog. Nissens Grammatik blev heelt gjennemgaaet

og indsovet ved den daglige Undervisning. En lille Stil nedstrekkes ugentlig, enten af historisk Indhold efter mundtlig Fortælling, eller over en isforveien gjennemgaaet og udviklet let fattelig Opgave. — I de to øverste Klasser ledede Melktør de skriftlige Øvelser paa sædvanlig Maade. Tredie Klasse skrev ugentlig en Udarbeidelse, som rettedes hjemme, og omrent hver 14de Dag blev i fjerde Klasse anvendt paa Skolen en 3 Timer til Udarbeidelse under Opsigt, af et historisk Emne, udvalgt af et større Pensum i Røfods Verdenshistorie, som hver Discipel for sig havde opgivet at have forberedt sig paa.

Tydske. Undervisningen besorgedes i alle Klasser af Adjunkt Biering. I Første Klasse A og B øvedes i en rigtig Udtale og en god Oplæsning. I Rises mindre Læsebog er gjennemgaaet fra S. 126 til Enden. Efter Hjorts mindre Grammatik er læst Artiklernes og Adjektivernes Declination, Talordene samt Pronominerne, samt af Klassens øverste Parti Verbernes Konjugation. I anden Klasse A og B læstes i Rises større Læsebog fra S. 297 til S. 390, samt den paradigmatiske Deel af Hjorts Grammatik med Undtagelse af Læren om Kjønnet og Substantivernes Declination. I tredie Klasse læstes i Hjorts prosaiske Læsebog fra S. 297 til 390, samt den paradigmatiske Deel af samme Forfatters tydsk Grammatik. I fjerde Klasse er af Hjorts prosaiske Læsebog paa forskjellige Steder i Bogen læst omrent 300 Sider. Af Poesie er der læst af forskjellige Disciple forskjellige Stykker, saasom af Schiller, Göthe, Körner o. fl. Hele Grammatiken er gjennemgaaet og nogen Øvelse given i at oversette paa Stedet fra Dansk paa Tydske.

Fransk. I første Klasse samlet gav Adj. Hansen Undervisning. Med øverste Parti læste han i Borrings Manuel forfra indtil S. 37; med nederste Parti kun den sidste

Halvpart. Af Grammatik er lært Artiklen, Hjælpeverbene, de fire Konjugationer og Talordene. I anden Klasse A er under samme Lærer læst med 5 Disciple i Borrings Manuel fra S. 142 til Bogens Ende og i samme Forfatters Lærebog til Brug for Mellemklasserne forfra indtil S. 40, samt i Grammatiken til Adverbiernes Dannelse S. 111. De andre Disciple have i Borrings Manuel læst fra S. 33—97 og i Grammatik til de uregelmæssige Verber. I samme Klasse B nødtes Læreren Kand. Claudi ligeledes til at danne 2 Hold, da tvende nylig optagne Disciple vare betydeligt videre, end de øvrige Disciple, med Undtagelse af Gen. Det øverste Hold, som bestaaer af 3 Disciple have læst i Borrings Lærebog fra S. 74—151 og i sammes Grammatik hele Formlæren. Det nederste Parti har derimod brugt Borrings Manuel og læst fra S. 109—166, samt i Formlæren til de uregelmæssige Verber. I tredie Klasse, hvor Adj. Kemp meddelede Undervisningen, er læst efter Borrings Lærebog for Mellemklasserne: S. 32—53, S. 109—150 og S. 168—230; i Sammes Grammatik 1839 til Syntax, og de vigtigste Stykker af Syntax efter Cours de langue française. — I fjerde Klasse har Kand. Claudi læst i Borrings Etudes littéraires hele den historiske Deel, morceaux oratoires, fra S. 104—138 og fra S. 154—174. Formlæren er repeteret og Syntaxen læst efter Borrings Cours théorique et pratique. Af de tre Timer, der ere tillagte Undervisningen i denne Klasse anvendtes den ene hele Året igjennem til mundtlig Oversættelse efter Borrings Stileøvelser. Disciplene maatte forberede sig hjemme paa et bestemt Pensum; men tillige øvedes de af og til i at oversætte paa Stedet fra Dansk til Fransk.

Religion læste Kand. Claudi i første Klasse; af Balles Lærebog 2det, 3die, 4de og 5te Kap. og Herslebs

mindre Bibelhistorie. I anden Klasse A og B læste Rand. Termin Balles Lærebog og af Herslebs større Bibelhistorie til S. 133. I tredie Klasse har samme Lærer læst af Fogtmanns Lærebog fra § 47 til 122 og i Herslebs større Bibelhistorie indtil S. 133. I fjerde Klasse har Adj. Kemp læst Fogtmanns Lærebog og Herslebs større Bibelhistorie. Da det er umuligt at kjende Fordringerne ved *Examen artium i Religion*, har Læren fulgt den Bestemmelse, at give sin Undervisning den Udstrekning, som Disciplenes Fattetevne kan med Føle ansees modtagelig for. Af det Nye Testamente paa Græsk har han i Aar gjennemgaaet Apostlernes Gjerninger, og Johannes's trende Breve. Dimitterne have desuden læst Marci Evangelium.

Historie. Første Klasse har under Adj. Hansen læst Munthes Fædrelandshistorie fra Begyndelsen af indtil Kristian den Tredie og af Munthes Verdenshistorie forfra til Reformationen. Fem Disciple af A i denne Klasse have efter Kofods Udtog, læst Danmarks, Norges, Sverrigs, Russlands og Preussens Historie. I anden Klasse A er af samme Lærer og i B af Rand. Claudi læst efter Kalls Verdenshistorie, den nyere Historie fra Reformationen indtil vore Tider. I tredie Klasse læste Adj. Kemp efter Kofods større Lærebog: Danmark, Portugal, Spanien, Nederlandene, Tydskland og Schweiz, og af den gamle Historie fra Begyndelsen til Karthago, og fra Alexanders Død til Romes Keisere. I fjerde Klasse er af samme Lærer læst Kofods større Lærebog, og givet denne Undervisning i Aar en større Udstrekning end tilforn, især ved Tilføjelse af genealogiske Tabeller og en noagtigere Detail i Landenes indre Historie.

Geographie. Første Klasse har under Adjunkt Hansen læst Millings lille Lærebog heelt, dog have 5

Disciple læst i Ingerslevs større Lærebog desuden Indledningen til Europa, Danmark, Norge, Sverrig, Rusland, Polen og Preussen. — I anden Klasse A er af samme Lærer og i B af Kand. Claudi læst efter Ingerslevs større Geographie: Amerika, Australien, og af Europa, foruden den almindelige Oversigt over denne Verdens Deel, Norge, Sverrig, Rusland, Polen, Preussen og Danmark. I tredie Klasse er af Adjunkt Kemp Millings Haandbog brugt med stadtigt Hensyn til de nyere Forandringer, saavel i Landene, som i Forestillings-Maaden af de physiske Forhold. I Åar er læst fra Italien til Mellem-Afrika inclusive. I fjerde Klasse er af samme Lærer Millings Haandbog heel gjennemgaaet og med Dimittenderne læst efter Ingerslevs Lærebog den physiske og mathematiske Geographie.

Aritmetik. Første Klasse har under Adjunkt Biering øvet praktisk Regning paa de 4 Specier i hele, brudne, ubenævnte og hencenvnte Tal, samt Reguladetri. I anden Klasse A har samme Lærer og i B Kand. Claudi lært Disciplene de 4 Specier i almindelig Brøk og Decimalbrøk, samt øvet dem i praktisk Regning. I tredie Klasse gjennemgik Adj. Biering efter Türgensens Aritmetik indtil Læreren om rationale og irrationale Størrelser, og desuden Proportionerne. I fjerde Klasse blev af samme Lærer efter samme Lærebog gjennemgaaet foruden det til *Examen artium Befaledede*, desuden med nogle af Dimittenderne Ligninger af første og anden Grad, samt Logarithmerne.

Geometrie leres under Adjunkt Biering; i anden Klasse fortsattes ligesom ifjor i den ene dertil ugentlig bestemte Time geometrisk Tegning efter den praktiske Deel af Mundts Geometrie til S. 477. I tredie Klasse blev gjennemgaaet de 2 første Kapitler af Mundts Geometrie. I fjerde Klasse lørte den nederste Afdeling efter samme

Lærebog den theoretiske og Noget af den praktiske Deel. Disse mittenderne beholdt derimod Bjørns Lærebog, hvorefter lærtes den Plane = Geometri. Med nogle af disse blev desuden gjennemgaaet de vigtigste Sætninger af den plane Trigonometrie efter Namus.

I Kalligraphie øvedes Disciplene af Tegnelerer Lund i første Klasse 4 Timer, i anden 4 og i tredie 1 Time ugentlig.

I Sang undervistes af Kantor Greger sen første Klasse 3 Timer, anden 2 Timer og tredie med fjerde Klasse samlet, 1 Time ugentlig.

I Gymnastik og Svømning varer som sædvanligt, samtlige Disciple delte i to Hold, hvorfaf det første bestod af de 2 nederste Klasser baade A og B, og det andet af de 2 øverste Klasser. Hvert Hold paa 2 Timer ugentlig Undervisning. Alle Disciple ere pligtige at deelstige i Øvelserne, med mindre de ved Løgeattest paa kortere eller længere Tid kunne fritages. Den befalede aarlige Gramen i Gymnastik holdtes den 17de Juni d. N., den i Svømning derimod vil først blive holdt, naar Omstændighederne tillade det. Samtlige Øvelser ere stedse foretagne aldeles i Overensstemmelse med det Kongelige Regulativ, og den allernaadigste approberede Lærebog, samt de flere senere igjennem Universitetsdirektionen med-deleste Tillægsforskrifter. Disciplenes Fremgang blev i Aar den 14de Juli af Generalinspektøren over Gymnastik-øvelserne i Danmarks Skolelærer-Seminarier og lærde Skoler Generalkrigscommissær Nachtegaall noie undersøgt, saavel i Gymnastik, som Svømning, og vi haabe, at han efter 4 Timers lærerig Undersøgelse har fundet Alt i antagelig Orden, da han ester at have givet mange folgeværdige Vink og Bemærkninger i Henseende til Undervisningen og Øvelserne,

til Slutning yttrede saavel vor Læreren Kapitain v. Gedde, som Disciplene sin fulde Tilsfredshed.

- Skolens Bibliothek er i indeværende Åar, siden 31 Juli f. A. forøget med følgende Skrifter:
- Noder om Byen Ribe. 8de Samling (Program) Ribe 1842.
 - Allens Danmarks Hist. Kb. 1842.
 - Andersen om Geographiens Behandling. (Progr.) ib. 1842.
 - Antiquitates Americanæ. ib. 1807. 4.
 - Beckers Verdenshist., overs. af Niise, 4—7 Deel. ib. 1843.
 - Th. Becker, Orion, hist. Kvartalskrift, 1 Vds. 1—2 H. ib. 1843.
 - Bierings popul. Lærebog i den almindelige Naturlære, 1 Alfd. (Progr.) 1842.
 - Bilroth, over Pauli 1 Brev til Corinthierne, overs. af Goethe. ib. 1842.
 - Blaache, Efterr. om Larhuus Cathedral Skole. 1841—42. (Progr.)
 - Bloch om Gymnasial Indrettn. i de lærde Skoler. (Progr.) Noesfilde. 1842.
 - Blochs Bidrag til Noesk. Domskoles Historie, 1 H. ib. 1842. 4.
 - Bohrs Indbyd. Sk. til d. offentlige Examen i Nørne. 1842.
 - Bohrs Ledetraad ved Undervisning i Religion i de lærde Skoler. ib. 1842.
 - Borgen W. A. om Undervisning i det v. Vestenske Institut. ib. 1842.
 - Boyes Læntale over Dan. Manzau. Kb. 1819.
 - Brissonius d. verborum, quæ ad jus civile pertinent, significatione. Holæ. 1743. fol.

- Brückners Hülfsbuch z. hebr. Grammatik. Leipzig. 1841.
 Budget i Året 1843 f. Statens Indtægt og Udgift. Kbh.
 1843. 4.
- Cicero d. Oratore c. Ellendt. Istebiæ. 1843.
- Ciceronis opera rhetorica c. Schütze, 1—3 Lips.
 1804—8.
- Semestrium ad Ciceronem libr. IV. c. Keller.
 Turici 1842.
- Combes Physiologie, overs. af Blücher. Kbh. 1842.
- Dahlmann, Geschichte v. Dänemark. 1—2.
- Demosthenis orat. pro corona c. Wunderlich.
 Gött. 1820.
- Drumanns Geschichte Roms, 1—5 Th. Königsh. 1834—41.
- Ellendts lat. Grammatik f. d. unt. Klassen. Leipzig. 1838.
- Erlevs Forfatter-Lexicon, 3—4 h. Kbh. 1843.
- Eschrichts og Schouws Afbildninger af Dyr og Planter.
 8, 9—10 h. Kbh. 1837—42.
- Estrup; Tygesstrup, som det var og som det er. ib. 1838.
- Ewald, Jobs Bog p. Dansk overs. af Møller. ib. 1841.
- Pram-Gad om Borgereskolen i Danmark. Noestl. 1841.
- Grønlands hist. Mindesmærker, 1—2. Kbh. 1838.
- Grønlunds Efterr. om Kolding lærde Skole, 1841—42.
- Gunlaugsen, Skoleprogram fra Vessfestad. 1842.
- Henry Hallam, The constitutional hist. of England
 from Henry VII to Georg II, 1—2. London 1842.
- F. Hands prakt. Handbuch z. Uebung im lat. Stil. Jena.
 1833.
- Th. Heinsius Wörterbuch d. deutschen Sprache, 1—4.
 1818—22.
- Heises Handwörterbuch d. deutsche Sprache, 1 Bd. u. 2
 1—6 Abth. Magdeburg. 1833—35.

- Herramb om det rom. Keiserdom fra 30—476. (Progr.)
Kbh. 1842.
- Hikig, de smaa Propheter, overs. af Møller. Kbh. 1843.
- Homeri Ilias c. Crusii, 1—2 mit Anmerk. Hannover.
1842.
- Nitsch's erklærende Anmerk. z. Homers Odyssee, 1—2.
ib. 1826—40.
- Horaz Epistlen ü. v. Duncker, 1 Th. Braunschw. 1842.
- Humboldts Ansichten d. Natur, 1—2. Stuttg. 1826.
- Hundrops Neallerikon ov. de Homeriske Digte (Progr.) Plan-
ders. 1842.
- Jacobsens Negnebog. Nanders. 1840.
- Jacobsens Opgaver til Hovedregning. ib. 1841.
- N. Jahrbücher f. Philologie u. Pädagogik v. Seehode,
Tahn u. Kloß, Leipzig 1842, mit Suppl. B VII
1—4.
- Ingerslevs Indbydelsesskrift til den offentlige Examen i
Viborg. 1842.
- Islandorum scripta historica, 1—6. Havn. 1828—41.
- Isendiga Sögur, 1—2. ib. 1829—30.
- Kalkar om Latinundervisningen i Odense Kathedral Skole.
1842. (Progr.)
- Kerns Commentar o. Jakobs Brev, overs. af Boethe.
Kbh. 1842.
- Krause, D. Gymnastik u. Agonistik d. Hellenen, 1—2, mit
Bignetten u. Kfr. Leipzig 1841.
- Krauses Pythien, Nemeen u. Isthmien mit Kfr. ib. 1841.
- Kroyers Naturhistorisk Tidsskrift, 4 Bds. 2, 3—4 h.
Kbh. 1843.
- Köpke, die Homerische Formlehre. Berlin. 1841.
- Landkarte, d. Weimarske, et heelt Atlas paa 70 nye Kart.
Dre- u. hydrographiske Charte ü. Europa, klinet paa Lærred.

Længes Indbydelseskrift til Examens i Vordingborg Skole.
1842. Kbh.

Lengs, das Kostum d. meisten Völker der Alsterthums, üb.
v. G. H. Martin i m. Kfr. Dresden. 1784. 4.

Lindemann, corpus Grammat. lat. vet. IV—I.
Lips. 1840. 4.

Lund's Tabeller f. Beregn. af de til Logarithmer svarende
Tal. Indbydelseskrift til Examens i Metropolitanlo-
sen. 1842.

Löwenberg's hist. geogr. Atlas, I—XII Lief. Freiburg.
1839, mit 40 colorirten Karten. Fol.

Madvigs Indbydelseskrift til Festen paa Universitetet d.
18 Sept. 1842. Kbh. 4.

Matthies Commentar over Pauli Brev til Epheserne.
Kbh. 1841.

Matthies over Pastoralsbrevene. ib. 1841.

Molbech's hist. Tidsskrift, 4 Bds. 1 H. Kbh. 1843.

Mundt d. accuratione, qua possit quantitas peparta-
bulas determinari. ib. 1842. 4.

Müller's Esterr. om Horsens lærde Skole 1842.

Myster d. momentis chronolog. in vita Jesu Christi.
Havn. 1843. 4.

Nielsens Indbydelseskrift til Examens i Marhuus Real-
skole. 1843.

Nordisk Tidsskrift f. Oldkyndighed, 1—3 Bd. Kbh.
1832—36.

Annaler f. nordisk Oldkyndighed, 1836—39 i
2 Bd ib.

Nordisk Fortids Sagaer est. d. Isl., 1—3. ib. 1829—30.

Oldnordiske Sagaer, 1—12 Bd. ib. 1826—37.

Bidrag til en oldnordisk geogr. Ordbog. ib. 1837.

D i s h a u s e n s Commentar over Pauli Breve til de Romere,
oversat af Boethie. ib. 1843.

O v e r b e c k , les Restes de l'ancienne Rome , a la
Haye. 1763. Fol.

P l a t o c. Baiteri. Turici 1832. T. 1—2. 4.

R e g n s k a b s Oversigt f. 1841 om den danske Stats Ind-
tægter og Udgifter. Kbh. 1843. 4.

R h e i n w a l d s Commentar over Pauli Brev til Philippen-
serne, oversat af Boethie. Kbh. 1842.

R o s e n d a h l s Indbydelsesskrift til den offentlige Gramen
i Nykøbing Skole. 1842.

le S a g e , Atlas hist. genealogique , Chronologique,
geographique. Paris. Fol.

S h a a f s Encyklopädie der klassischen Alterthumskunde, be-
arbeitet v. Hermann u. m. 1—2. Magdeburg. 1839.

S ch a d e s ital.-deutsches und. deutsch-italienisches Wörterbuch.
1—2. Leipzig. 1820.

S c h i e r n d. cimbricis rebus. Havn. 1842.

S c h j ö d t e , Genera og Species af Danmarks Eleuthe-
rata, 1 Bd. ib. 1841. ^

S ch ou w , Dansk Ugeskrift, Nr. 10—52. ib. 1842.

S ch ou w s , Dansk Ugeskrift, første Nætte, 1—8 Bd.

S ch u m a c h e r , Genrebilder aus dem Leben eines 70 jährigen
Schulmannes, ernsten u. humoristischen Inhalts. Schles-
vig. 1841.

S elmer s Kbhavns Universitets Arbog f. 1841. ib. 1842.

Statistik Tabellværk, 6te H. Kbh. 1842. 4.

S te i g e r s Commentar over Pauli Brev til de Colossenser,
oversat af Boethie. Kbh. 1842.

S t e p h a n i Thesaurus græcæ linguæ; ed. H a s e , G
et J. D i n d o r ff. vol. 5. fasc. 1. 2. & Vol. 6.
fasc. 1. 2. Parisiis. Fol.

- S**trauß, Jesu Levnet, oversat af Schaldemose, 3. 4.
 5. H. eller 1 Deel og 2 Deels 1. 2. H. Kbh. 1843.
- S**trauß Christelige Troeslære, oversat af Grønner. 2.
 Deel. Kbh. 1843.
- T**ausend u. ein Nacht, Deutsch v. König, 1—24
 T. Leipzig 1841. indb. i 6 Bind.
- T**uch's Commentar over Genesis, oversat af Møller.
 Kbh. 1841.
- U**steri Commentar over Pauli Brev til Galaterne, oversat
 af Voeth. ib. 1841.
- W**ade, British history chronologically arranged, completing a classifical analysis of Events and Occurrences in Church and State, and of the progress of the united Kingsdom from the first Invasion to the Queen Victoria. London. 1841.
- W**alchii emendationes Livianæ. Berolini. 1815.
- J. C. W**eis de anatomia pathologica pedis equini et vari. Arhusii. 1842.
- V**iborgs Fremstilling af Nordens Mythologie. Kbh. 1843.
- X**enophontis Cyropædia Bornemanni. Gothæ. 1841.
- D**ehlenschlägers Tragoedier, 7—9 Vds. 1 H. Kbh.
 1842—43.
- K**jøbenhavns Universitets og Sors Akademies Examenslister
 og Lectionscataloger.
-

I følge et yttret Ønske om Oprettelsen af et Discipelsbibliothek for Aalborg Skole, approberede den Kongelige Direktion følgende af Overlæreren og samtlige Lærere i Forening den 17de Februar d. A. udarbeidede Plan, saaledes lydende:

1. Enhver Discipel, der ønsker at benytte Bibliotheket beta-

- ler med Vedkommendes Samtykke et Contingent af 48
 h. halvaarlig, hvilket Kathedralskolens Kasserer Hospi-
 talstorsænder Østenfeldt velsvillig har lovet at
 oppebare paa samme Tid, som han indklasserer Disciple-
 nes Brænde- og Lysepenge, hvorhos han vil sørge for,
 at den indkomne Sum i det enkelte Tilfælde, hvor den
 ei strax skal bruges til at klarere Bibliothekets Regnин-
 ger, bliver indsat i den henværende Sparekasse. Møgle
 enkelte lærestyrlne Disciple, for hvem Contingentet kunde
 synes trykende, kunne blive fritagne for at erlægge det;
 dog i det Hele kun ganske Faa, f. Ex. for hver 20de
 Interessent 1 Gratijs.
2. For den herbed indkomne Sum, samt for de Bidrag,
 som deels Lærerne, deels andre Venner af Skolen maatte
 vde, indkjøbes Bogerne efter Lærernes fælles Valg, og
 ville vi Alle i Forening samvittighedsfuld vaage over, at
 der i Samlingen ikke optages andre Boger, end saadanne,
 som i det de behagelig underholde den unge Læser, tillige
 byde hans Land og Hjerte en tjenlig Mæring.
 3. For at Disciplene, foruden hvad der ellers vindes ved
 en udvalgt Læsning ogsaa paa den Maade kunne blive
 mere fortrolige med Modersmaalet, og nogenlunde be-
 kjendte med de fortrinligste Værker i samme, anslaffes
 der kun for største Delen danske Boger og det ikke alene
 den nyere Tids Forfattere, men ogsaa ældre Klassiker f.
 Ex. Holberg, Evald, Samsøe, Sneedorff, Pram, Rah-
 bel. Af samme Aarsag bør der sees paa, at de Over-
 sættelser, som optages, ere ordentlig fordanskede.
 4. I Henseende til Bogernes Indhold synes det rigtigst i
 det Hele taget at følge Exempllet, og altsaa fornemmelig
 anslaffe historiske Værker og berømte Mænds Biographier,
 naturhistoriske Skrifter, Meischedeskriavelser, Skildringer af

Lande og Folkeslag og Topographier over Fædrenelands Egne; endelig Romaner og Eventyr, Skuespil og andre Digterværker, der dog maa vælges med særdeles Forsigtighed og ikke bør faae Overhaand i Bogsamlingen. Af historiske Værker ønske vi især Bibliotheket nogle af den Slags, der velke Sandsen for Fædrelandets og Nordens ældre Historie og tillige gjøre Ungdommen bekjendte med Modersmalet i den ældre Skik; hertil synes at kunne regnes de ældre Oversættelser af Saro og Snorro og enkelte af de nu oversatte Sagaer, foruden flere nyere Skrifter, som slaae ind i disse Fag. Det antages, at Bøger af sidstnævnte Slags ville kunne tjene mangen ældre Discipel til Morslabbslæsning.

5. Enkelte tydste og franske Bøger, som maatte ansees for særdeles passende og endnu ikke ere oversatte paa Danske, ønskes ogsaa anskaffede, for at opmunstre de ældre Disciple til paa egen Haand at læse Noget i disse Sprog. Men af saadanne Bøger behøves formeentlig kun faa, da Bedkommende ville kunne erholde den til Øvelse fornødne Lecture fra Stiftsbibliotheket, især naar man giver dem en Fortegnelse over det Bedste af denne Art, som de der kunne finde.
6. Ifald den kgl. Direktion dertil giver sin Tilladelse blive Bøgerne opstillede i Auditoriet i et dertil indrettet Skab.
7. Under Rektors Overopsyn, fører den af Lærerne, som dertil findes villig, det nærmeste Tilsyn med Bibliotheket og besørger alle en Bibliothekars Forretninger, men erholder til sin Medhjælper En af de ældre Disciple, som øverste Klasse udvælger; for Dieblíkket har (Læren) Kandidat Termini paataget sig Bibliothekarforretningerne.

8. Enhver Klasse kan igjennem sin Dux underrette Bibliothekaren eller dennes Medhjælper, om hvilken Bog Klasseen ikke er anslæftet, og hvis da Bogen findes påsættende, opfyldes Ønsket, saavidt Kassen tillader det.
 9. Bøgerne udleveres og ombyttes kun 1 Gang ugentlig, nemlig om Vinteren Löverdag Middag Kl. 12 og om Sommeren Löverdag Aften Kl. 6.
 10. I Almindelighed maa ingen Discipel erholde mere, end 1 eller 2 Bøger tilhaans ad Gangen.
 11. Da Bøgerne ere Skoledisciplenes fælles Ejendom, saa folger deraf, at den, der bortkaster eller beskadiger en laant Bog, maa erstatte Skaden.
-

Efterat den lgl. Direktion havde den 14 Marts bevilget denne af Lærerne forfattede Plan, og efter Rektors Indstilling havde understøttet Anslægget med et Tilskud af Skolens Kasse paa 30 Rbd., tog Udlaanet sin Begyndelse, saasnart et fornødnet Antal af Bøger var anslæftet. Bibliothekaren Kandidat Termini har i denne Henseende meddeelt følgende Beretning, der indeholder baade Fortegnelse over de samlede Bøger og Udsigt over Kassens Tilstand.

I Discipelsbiblioteket befandtes d. 1 Juli d. s. følgende Bøger:

- * 1-8. Oehlenschlägers Tragoedier, 1—8 Bd.
- 9-11. Erik Menveds Barndom, hist. Roman af Ingemann, 1—3 Bd.
- 12-13. Kong Erik og de Fredløse, af Samme, 1—2.
- 14. Kommissionairen, Novelle af Carl Bernhard.
- 15. Børneballet, af Samme.
- 16-17. Et Aar i Kjøbenhavn af Samme, 1—2.

- 18-19. Gamle Minder, af Samme, 1—2.
20. Skandinavisk Folkekalender for 1843, udgivet af L. Moltke.
21. Dansk Folkekalender f. 1843.
- 22-23. Vestjæls samlede Skrifter, 1—2.
24. Christian den Fjerde af J. N. Høst.
- 25-27. Den franske Revolutions-Historie af Thiers, oversat af Nøsen, 1—3.
28. Lærebog i den gamle Historie, af Bohr.
- 29-32. Danmarks Folkesagn ved Thiele, 1—4.
- 33-34. Jeppe paa Bjerget af Holberg, med Træsnit af Frelund og Flinch.
- 35-36. Julestuen, med Træsnit af Samme.
37. Peder Paars af Holberg, ved Boye.
- **38-41. Den sidste Mohikaner, af Cooper, 1—3.
42. Lennstrøms svenske Lærebog.
43. Poetisk Lærebog af Barfoed.
44. Frithiofs Saga af Tegner.
45. Några smårra Dikter af Samme.
- *50-55. Tausend eine Nacht v. A. König, 6 Bd.
- 56-61. Carl v. Carlsberg von Salzmann, 1—6.
- 62-85. Journal for Politik, Natur- og Menneskelundskab. 8 Aarg.
- **86-89. Nahvels prosaiske Forseg, 1—4.
- **90-91. Catharina den Andens Levnet, 1—2.
92. D. Philosoph für d. Welt v. Engel.
93. Journ. f. Polit. Nat.- og Menneskelundskab.
- **94-108. Archiv for den nyeste og mørkv. Reisebeskrivelse. 15 Bind.
- **109. Christian den Andens Historie af Behrmann.
- **110. Madam Sigbrit og hendes heilige Datter, oversat af Munthe.

- ** 111. Hamborgs Skjæbne og Lidelser under det franske Nag.
- ** 112. Fontanges eller Moderens og Datterens Skjæbne.
- ** 113. Brudstykker af en Dagbog i Gronland, af Saabye.
- ** 114. Biergmandsdalens Fortælling af Thiele.
- * 115. Poetisk Læsebog for Børn, af Barfod.
- ** 116. v. Gehrens dreimalige Verhaftung u. Exportation.
- ** 117. Fortællinger af L. Kruse.
- ** 118. Mazzinello af Meizner.
- ** 119. Postkørenen eller Enken Mildings Levnet.
- ** 120. Spartakus af Meizner.
- ** 121. Eft. om den spanske Revolution 1808.
- ** 122-24. Museum d. Wunderolle, 1—3.
- ** 125. Vor Haandtering, Komoedie.
- ** 126. Makbeth, Tragoedie i 5 Akter.
- ** 127. Vilhelm Tell af Schiller, oversat af Rahbel.
- ** 128. Freden ved Præz, Skuespil af Kratter.
- * 129-131. Holberg samtl. Komoedier, 1—3, ældste Udg.
- 132-134. Noveller af Carl Bernhard, 1—3.
- 135-137. Nye Fortællinger af Forf. t. en Hverdagshistorie, 1—3.
- 138-140. Noveller, gamle og nye, af Samme, 1—3.
- 141. Olger Danskes Krenike.
- 142. Niels Klins underjordiske Reise af Holberg.
- * 143. Peder Paars af Holberg, ældste Udg.
- * 144-146. Holberg Komoedier.
- 147-154. Sybrandt Westbrook af J. Paulding.
- 155. Malling om store og gode Handlinger.
- 156. Skole-Anekdoter..
- 157-158. Ulysses v. Ithaka af Holberg, med Træsnit af Frelund og Flinch.

De som ere mærkede med een Stjerne ere laante af Skolebibliotheket, de, som ere mærkede med to, ere stjænklede af Melior

Professor Tauber. Desuden er Nr. 142 givet af Adjunkt Biering og 141 og 146 af Disciple. Alle ere efter Nr. indførte i en Protokol. Udlaanet besørges for Tiden af Undertegnede ved Assistence af Discipelen Jensen. Enhver Bog indfores strax i en dertil indrettet Udlaansbog, der ligesom Indskrivningsbogen er givet af Prof. Tauber. I Neglen skeer Udlaanet hver Søndag Morgen. Indtægten er i klar i Penge:

Bidragene af 53 Disciple . . . 53 Nbd.

Gaven fra den egl. Direktion 30 —

Talt 83 Nbd. = Ml. = £.

Før disse Penge er allerede indkjøbt Bøger

til et Beløb af . 52 Nbd. 5 Ml. 12 £.

til Bogbinderen bet. 4 -- 4 — = -

57 Nbd. 3 Ml. 12 £.

Discipelsbiblioteket eier altsaa endnu . 25 Nbd. 2 Ml. 4 £., som vel tildeels vil medgaae til at anslaffe et Bogstab.

Aalborg, d. 15 Juli 1843.

S. C. Termin.

I følge den egl. Universitets og Skoledirektions Approbation af 29 Oktober 1842 forundtes for Skoleaaret 1 Oktober 1842 til 30 September 1843 følgende Disciple Stipendier saaledes:

1. Første eller høieste Stipendium 50 Nbd. til S.
2. Schwarzh og G. v. Spreckelsen, hvoraf udbetales til hver 15 Nbd. og de øvrige 35 op lægges.
3. Andet og Mellemste Stipendium 35 Nbd. til E. S.
4. Gregersen, L. Vilhelmsen og P. Olesen, hvoraf til hver af de 2 første udbetales 15 Nbd., Resten op lægges med

20 Mbd. for hver. For Ølesøn blev det hele Stipendium oplagt.

3. Tredie eller laveste Stipendium 20 Mbd. til: T. Søderberg, som deraf faaer 5 udbetalt og 15 Mbd. oplagt; fremdeles til S. Sparre, P. Nielsen, J. Schjørring, W. Lorenzen, H. J. Blichfeld, J. L. Jensen, N. F. Hansen, H. v. Spreckelsen, J. Kjerulff, M. Bladt, W. Boesen, J. N. Herskind, J. Colding, D. Boggild og G. M. Krarup, for hvem det hele Stipendium bliver opplagt med 20 Mbd. for hver.
4. Fri Undervisning: J. N. Stockholm, K. Theilmann, H. Gregersen, J. Møller, P. Wanning, N. Ferslev, F. Moltke, F. Satterup, N. Hilligsoe, og som extraordiner Gratist N. Gjern.
5. Undervisning for nedsat Betaling: N. L. Hoyer, N. Christensen og H. J. Mygind.

Twende Discipler havde ved forrige Aars Uslid forspilte Tilkjendelsen af Stipendium i Aar; Man haaber at de ved Forbedring ville tilbagevinde dette Gode og ved forestaaende Examen give kjendelige Bewiser paa deres forsgede Flid.

Det Thureonske Legat udbetaltes overensstemmende med Fundatsen til følgende af Nestor foreslaaede 6 Vorgersonner, barnfødte i Aalborg By og fattige og trængende Disciple i Aalborg Kathedralskole: J. L. Jensen, H. v. Spreckelsen, M. Bladt, H. P. Malmstrom, D. H. Boggild og O. N. Hilligsoe, til hver 11 Mbd. 14 kr. — Stiftamtmand Reijers Flittigheds Belønning 5 Mbd. 9 kr. tildeeltes Dimittenden L. T. Gjerloff og Thestrup's Legat 2 Mbd. 24 kr. Dimittenden M. Møller. Kyndes 6 Preemier for de bedste latinske Stile ved Examen til 2 Disciple i hver af de 3 øverste Klasser, 4 Mbd. Sølv til hver, tildeeltes ved Gramens Ende:

Dimittenderne Gjerloff og Møller af 4de Klasse; Disciplene P. B. Christensen og P. Olesen af 3de Klasse og Disciplene J. Møller og Bladt af 2den Klasse.

Oplagspengene for de i Æfteraaret 1842 til Universitetet dimitterede Kandidater udgjorde foruden de i Aalborg Sparekasse opsamlede Renter i alt 400 Rbd., hvoraf udbetaltes ved Afreisen Trojel 33 Rbd., M. Møller 27 Rbd., Gjerloff 40 Rbd. og Schmidt 33 Rbd.; Resten tilligemed de opsamlede Renter, tilsammen 296 Rbd. 88 H., oversendtes ifølge Anordningen til den kgl. Direktion, for at udbetales i det første Åar ved Universitetet, naar de til rette Tid tageanden Examen med behørig Karakter. Dimittenderne Grasch og Cortsen nøde ikke Stipendier i deres Skolegang, og havde altsaa ingen Oplagspenge.

Det Moltkeske Legat, som af Hs. Excellence Hr. Greve A. W. af Moltke til Bregentved tildeles 2 Disciple af Aalborg Skole aarlig med 40 Rbd. til hver, er for Året fra 1 Januar til 31 December 1843 forundt Disciplene Jens Ning Stockholm, Son af afg. Siftsprovst St. i Aalborg, og Theodor Søderberg, Son af Major S. sammesteds.

Til Oplysning om Skolens økonomiske Status meddeles herved følgende Extrakt af det for Året 1842 aflagte Negnskab efter Negnskabets trende Afdelinger for Skolens egne, Bibliothekets og Stipendiesondens Indtægter og Udgifter.

a. Skolens egne

Indtægter:

Beholdning fra forrige Åar	151	Mbd.	93	ß.
Nestancer	9	—	38	-
Renter af Kapitaler	58	—	17	-
Tiender og andre Kornafgifter	3765	—	75	-
Bestemt Afgift i Penge af Tiender, Bon-				
dergod's osv.	62	—	52	-
Penge-Indtægt af Kirker og Præstekald .	104	—	—	-
Degnepensioner	343	—	17½	-
Samtlige Skolekontingenter	1563	—	48	-
Kostpenge fra Hospitalet	414	—	8	-
Ubestemte og extraordinaire Indtægter .	134	—	25	-
Afdrag paa Laan og Gageforstud . . .	512	—	48	-
Tilskud fra den almindelige Skolefond .	1400	—	—	-
		i alt	8519	Mbd. 37½ ß.

Udgifter:

Gager til faste og constituerede Lærere	4800	Mbd.	—	ß.
Til Timelærer v og Gymnastiklæreren	1012	—	80	-
Pension	40	—	—	-
Regnskabsførelsen	141	—	62	-
Slatter og Afgifter	848	—	57½	-
Skolebibliotheket	200	—	—	-
Bedlige holdelsen af Skolebygningen, In-				
ventarium og Gymnastikkapparat	151	—	46	-
Bænde og Lys	176	—	80	-
Læbende og tilfældige Udgifter	464	—	72	-
Lønningsforstud	400	—	—	-
Nestancer	21	—	—	-
Beholdning	262	—	24	-
		i alt	8519	Mbd. 37½ ß.

b. Bibliothekets**Indtægter:**

Beholdning fra forrige Åar	55 Mbd. 59 §.
Renter af Kapital 68 Mbd. 72 §.	2 — 72 -
Tilmans Legat 1842	20 — = -
Tilskud fra Skolens Kasse	200 — = -
	er 278 Mbd. 35 §.

Udgifter:

Indkjøbte Bøger	224 Mbd. 54 §.
Bogbindere Negninger	38 — 12 -
Negnskabsførerens Procent	= — 23 -
Beholdning	15 — 42 -
	er 278 Mbd. 35 §.

c. Stipendiefondens**Indtægter:**

Beholdning fra forrige Åar	17 Mbd. 61 §.
Disciplenes Oplag i Sparekassen	860 — = -
Kapitalrenter	655 — 37 -
Renter af Kandidaternes Oplag	30 — 56 -
Indbetalt Kapital efter Opsigelse af Debitor	258 — 72 -
	1822 Mbd. 34 §.

Udgifter:

Stipendier, Præmier og $\frac{1}{2}$ Deel af Dimit- tendernes Oplag	179 Mbd. 83 §.
Resten af Dimittendernes Oplag oversendt til Direktionen	296 — 88 -
Liquidert med Sparekassen for 4 Kontrabøger	= — 64 -
Oplagspenge i Sparekassen	925 — = -
Det Thuresonste Legat	70 — 36 -
	Lateris 1472 Mbd. 79 §.

Transport 1472 Mbd. 79 §.

Udsat Kapital	300	—	—
Tilskud ved at eedere 2 fgl. Obligationer	15	—	35 -
Negnskabsforerens Procenter	9	—	44 -
Beholdning	24	—	68 -
		1822	Mbd. 34 §.

Følgende 7 Disciple agtes dimitterede til Universitetet i
det År:

1. Emmanuel Tauber GregerSEN, Søn af Skolelærer N. GregerSEN, Kantor ved Budolphi Kirke i Aalborg.
 2. Jørgen Peter Christensen, Søn af Proprietær Fred. C. Christensen, Eier af Frederikshøi i Svenstrup.
 3. Sidney v. Mina Schwarz, Søn af Major og Branddirektør C. C. Schwarz i Aalborg.
 4. Edvard v. Spreckelsen, Søn af Prokurator B. v. Spreckelsen i Aalborg.
 5. Franz Hvass, Søn af Justitsraad A. N. Hvass, Herrederfoged i Hellum og Hindsted Herreder i Viborg Stift.
 6. Ludvig Sophus Frederik WilhelmSEN, Søn af afdøde Inspektør Ole WilhelmSEN paa Gudumlunds Fabrik
 - og 7. Jens Ring Stochholm, Søn af afg. Stiftsprovst Ridder Jens Stochholm, Sognepræst ved Budolphi Kirke i Aalborg.
- De fremstilles ved Universitetet til Examen i ovennævnte Orden, uden Hensyn til deres mere eller mindre Dygtighed.
-

Den offentlige Examen i Aalborg Kathedralskole holdes i
Aar i September Maaned i den Orden, som efterstaende Liste
angiver. Saavel Disciplenes Forstædre og Børger, som andre
Belyndere og Venner af Skolen indbydes til at besøge Sko-
len med deres behagelige Mærværelse ved de mundtlige Prø-
ver, saa ofte Tid og Lejlighed maatte tillade det.

Emm. Tauber,
Skolens Rektor.

L i s t e

over den Orden, hvori den **öffentlige Grammen** holdes
i **Aalborg Kathedralskole** i September **1843.**

Skriftlige Prøver.

Mandagen den 4de September.

8—12. IV. Latinst Stil.	III. Latinst Stil, (a).	II. Latinst Stil.	I. Lat. Exempler.	3—6. IV. Religions Opgabe.	III. Overs. af Latin.	II. Regning.	I. Orthographie.
-------------------------	-------------------------	-------------------	-------------------	----------------------------	-----------------------	--------------	------------------

Tirsdagen den 5te September.

8—12. IV. Overs. af Latin.	III. Lat. Stil, (b).	II. Danske Stil.	I. Regning.	3—6. IV. Historisk Opgabe.	III. Danske Stil.	3—4. II. Orthographie.	4—6. II. Geom. Tegning.
----------------------------	----------------------	------------------	-------------	----------------------------	-------------------	------------------------	-------------------------

Mundtlige Prøver.

Torsdagen den 7de September.

Formiddag.		Eftermiddag.
8—12. IV. A. Latin og Græs til af Nestor.		3—6. IV. Tydse.
II. Religion.		III. Historie.

Fredagen den 9de September.

Formiddag.	Eftermiddag.
8—12. IV. B. Lat. og Græsl af Adj. Johnsen.	3—6. IV. A. Lat. af Over- lærer Golding.
II. A. Hist. og Geogr. I. Religion.	III. Geometrie.

Lørdagen den 10de September.

8—12. IV. B. Lat. af Over- lærer Golding.	3—6. IV. Fransl.
8—10. II. a. Fransl.	III. Religion.
10—12. II. b. Fransl.	

Mandagen den 11te September.

8—12. IV. Hebraïst.	3—6. IV. B. Geom. og Arithm.
II. a. Latin.	III. Latin.
	I. Dansl.

Tirsdagen den 12te September.

8—12. IV. a. Geom. og Arithm.	3—6. III. Oldsager.
III. Geographie.	II. b. Latin.

Onsdagen den 13de September.

8—12. IV. Historie.	3—6. III. Arithmetik.
II. a. Græsl.	I. Fransl.

Torsdagen den 14de September.

8—12. IV. Religion.	3—6. III. Græsl.
II. b. Hist. og Geogr.	I. Geographie.

Fredagen den 15de September.

8—12. II. Dansl.	3—6. III. Fransl.
I. Historie.	III. Hebraïst.

Løverdagen den 18de September.

8—12. II. Tydsk.		3—6. III. Tydsk.
I. a. Latin.		II. b. Græsk

Tirsdagen den 19de September.

8—12. IV. Geographie.		3—6. III. Lat. Gram.
I. b. Latin.		II. b. Lat. Gram.

Onsdagen den 20de September.

8—12. II. a. Lat. Gram.		3—5. Alle Sang.
I. Tydsk.		

Torsdagen den 21de September.

8—12. IV. Lat. Syntax og Prosodie.		3—6. Censur over de skrift- lige Prøver.
---------------------------------------	--	---

Løverdagen den 22de September

holdes Translation og Distribuz.

Mandagen den 23den Oktober

prøves de Nye Anmeldte til Optagelse i Skolen.

Tauber.
